
Rendezvényeink

Folytatódik a kemény munka – Együtt a jövőnkért

Múlt szerdán, 2019. május 29-én idén harmadszor gyűltek össze a látás-sérült diákok oktatásában érintett, tenni akaró szülők, tanárok, szakemberek és tanulók, hogy közös munkával egy jobb jövőt, jobb oktatási közeget teremtsünk közösen a gyerekek számára. Célunk létrehozni egy online tudásbázist, ahol szülő, tanár és diák egyaránt segítséget, megoldási ötleteket találhat a felmerülő problémákra.

A legutóbbi alkalmon az eddigiektől eltérő módon nem 1 kerekasztalnál mondhatták el véleményüket a jelenlévők, hanem 8 témaasztalnál adhatták tovább tapasztalataikat és észrevételeiket a jelenlévők. Így mindenki minden témában kifejthette álláspontját. Minden asztalnál ült egy MGVYOSZ-es kolléga, illetve felkért szakember, aki moderálta a beszélgetést, az érdeklődők pedig negyedórás rotációban váltották egymást az asztaloknál. Így mindenki lehetőséget kapott, hogy minden témához hozzászóljon, kollégáink pedig szorgosan jegyzetelték az elhangzott tippeket, tapasztalatokat. A módszer tréning szemléletben lett kidolgozva, melynek lényege a folyamatos mozgás és témaváltások keltette agyserkentés során a gondolatok összegyűjtése egy jó ügy érdekében, miközben új kapcsolatok és ötletek születnek meg.

Lássuk különféle témák szerint csoportosítva, hogy melyek voltak a legfontosabb új információk, ötletek, igények!

1. Könyvek (tankönyvek, szakkönyvek, jegyzetek stb.)

Az asztalnál észrevételeket, fejlesztési javaslatokat lehetett megosztani a tankönyvellátással kapcsolatosan.

A résztvevők többsége egyetértett abban, hogy jól jönne a szövetség segítségével a rendelkezésre álló e-változatok beszerzésében a tankönyvekből, illetve szükségük lenne egy fórumra, levelezőlistára, ahol a diákok megoszthatják egymással a meglévő, beszkenelt könyveiket.

Ez szerzői jogi problémákba ütközhet, ugyanis van olyan kiadó, amely írásban, lepecsételve kötelezi a szövetséget arra, hogy az általa elküldött könyvet harmadik személynek ne adhassa ki. Így a könyvcserélgetés jogi részének mindenképp utána kell járni.

Több diáknak is probléma, hogy kizárólag txt-ben tud szövegeket olvasni, így megszületett egy JAWS és Office használatra felkészítő 3 napos tréning ötlete, melyben akár a szülők is részt vehetnének. Az érdeklődést hamarosan fel fogja mérni A jövő kilátásai munkacsoport.

2. Tanulásban segítő eszközök

Ennél az asztalnál azokról a tárgyakról volt szó, amelyeknek a használatát az iskola elvárja vagy javasolja, illetve a diákokat a tanulásban, olvasásban, jegyzetelésben segítő eszközökről.

Előbbiről a diákok egyöntetűen szeretnének egy online elérhető listát kapni, hogy már a tanév elején lássák, mire lesz szükség az év folyamán. Elhangzott, hogy sokaknak ötlete sincs, hol tud pl. domború térképet, földgömböt vásárolni, így nagyon hasznos lenne, ha konkrét boltok, webáruházak elérhetőségét is megkapnák, ahol beszerezhetik a szükséges tárgyakat.

3. Általános módszerek az oktatásban, melyek elérhető tudást biztosítanak

A rengeteg válaszból egy általános igazság rajzolódott ki: nincs biztos és vitathatatlan módszer, hiszen minden diák más-más módszerrel tanul eredményesen, másfajta segítségre van szüksége. Két dolog viszont alapvető elvárás kellene legyen a pedagógusok felé: egyrészt az empatikus, segítő és odafigyelő hozzáállás, ha látássérült gyerek kerül az osztályába, másrészt a tanár kreativitásának lehetőség szerinti minél jobb használata. Ugyanis a legtöbbször a legegyszerűbb módszerek segítenek, legyen szó bármiről: megkérdezni, figyelni és meghallani a diák igényeit, rendelkezésére bocsájtani a tananyagot akadálymentes formában, kreatívan segíteni a megértésben, jegyzetelésben, beilleszkedésben, iskolán belüli közlekedésben.

Többször került szóba egy konkrét eset, rengeteg diák tapasztalja, hogy a tanár saját szellemi termékeként félti a diákoktól az általa összeállított, kivetített diákat, és a látássérült gyerek külön kérésére sem adja neki oda, hogy abból könnyebben tanulhasson. Itt nyilvánvalóan általános hozzáállásbeli problémáról van szó, mely a tanárok szemléletformálásával és edukálásával elkerülhető lenne. Az Együtt a jövőnkért első alkalmával is a jogszerűtlen helyzetek ellen való fellépés módjáról beszélgettünk, hiszen ezt tartjuk az egyik legfontosabb témának az oktatásban. Fontos, hogy a diákok ki tudjanak állni magukért, ismerjék a hatalmi szinteket, ne rekedjenek meg egy nemet mondó tanárnál.

4. Segítő módszerek tantárgy-specifikusan

A megszólalók szerint a legfontosabbak a minden tárgyból elérhető digitális tankönyvek és az akadálymentes érettségi tételek lennének.

Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódva főként a digitális technikát hívnák segítségül, illetve minden tantárgyra igaz, hogy több szemléltetésre, akadálymentes, dombornyomott eszközökre lenne igény, hogy a látássérült diákok jobban el tudják képzelni az adott dolgot, amiről tanulnak, legyen szó földrajzról, kémiáról, biológiáról.

5. Juttatások, támogatások, ösztöndíjak, tankönyvtámogatás, egyéb gyermekvédelmi program, segítség

A résztvevők javaslata szerint a rehabilitációs központok és az iskolák között kapcsolatnak kellene lennie, mivel főként a 16. évüket betöltött, fogyatékkal élő fiataloknak adott esetben nagy szükségük lenne a központok által nyújtott szolgáltatásokra. Épp ezért a honlapon is szükséges őket ezekről tájékoztatni.

Az iskoláknak ezenkívül is kapcsolatban kellene lenniük olyan szakemberekkel, akik az integrált oktatásban segítséget tudnak adni akár a diákoknak, akár a pedagógusoknak. Felmerült egy nyugdíjas gyógypedagógusokból álló önkéntes szervezet ötlete, akik el tudnának utazni az egyesületek kérésére az adott iskolához, és fel tudnák készíteni a tanárokat a látássérült diákok fogadására. Az utazótanároknak nincs arra kapacitásuk, hogy az egyesületekhez is ők járjanak, mivel arra is kevés idejük van, hogy a látássérült diákokkal foglalkozzanak.

Az érettségi vizsga, valamint a felvételi vonatkozásában össze kell gyűjteni a fogyatékkal élőkre vonatkozó speciális szabályokat, esetleges kedvezményeket, támogató gyakorlatot, ezekről tájékoztatni kell az érintetteket. A szabályozást, lehetőségeket nemcsak a diákok, de sokszor még a tanárok sem ismerik (például azt, hogy lehet Braille-írással vagy elektronikusan érettségit írni.)

Fontos lenne a különféle pénzbeli ellátásokkal, útiköltség térítéssel, közgyógyellátással kapcsolatban informálni a diákokat, illetve szüleiket. A diákok többségének főként laptopra, okostelefonra és digitális nagyítóra lenne szüksége, de sok család nem engedheti meg anyagilag egyiket sem, így számukra nagyon hasznos volna, ha támogatással igényelhetnék meg ezeket.

6. Segítő egyesületek, intézmények országszerte/világszerte

A megyei segítő egyesületek vezetőinek és tagjainak tapasztalata az, hogy az egyesületekben kevés látássérült gyerek van, így nehéz közösséget teremteni, ám mégis ez a segítő intézmények legfőbb célja. Igyekeznek támogatni a fiatalokat az identitásuk megtalálásában, erősítésében, társakat adni melléjük, hogy érezzék, nincsenek egyedül. Máshol a családdal tartanak szorosabb kapcsolatot a segítő, a gyerekeknek a tanulmányi pályázatokban, ügyintézésben segítenek inkább, megint máshol életvezetésben adnak tanácsokat. Rengeteg lehetőség van ilyen alapítványok programjaiban részt venni, de az érintettek sokszor nem is tudnak ezek létezéséről.

Páran felvetették, hogy a legjobb minden iskolában egy segítő központot üzemeltetni, ahova ügyes-bajos dolgaikkal fordulhatnak a diákok.

7. Kortárssegítés

Ennél az asztalnál felmerült a tematikus levelezőlisták, Facebook csoportok és a tanulóklubok ötlete, melybe nemcsak látássérült, hanem látó gyereket is várnának. Fontos lenne, hogy ne mindig a látássérült gyerekeket segítsék, hanem ők is megkapják a lehetőséget, hogy másoknak segítsenek, hiszen lehetnek olyan tantárgyak vagy területek, amiben ők a jobbak társaiknál.

Voltak, akik azt javasolták, hogy naponta más diáktársat utaljanak ki a látássérült gyerekek mellé, aki segít neki mindenben, amire igénye van, de sosem szabad szem elől téveszteni az önállóságra nevelés elvét, és engedni kibontakozni, érvényesülni vagy egyedül közlekedni a gyerekeket, akik képesek rá. Még jobb, ha minden gyerek szemléletformáló programokon vesz részt, így mikor látássérült diák érkezik az osztályba, a legtöbben önként és önszerveződő módon tudnak neki segíteni a beilleszkedésben.

8. Egyéb javaslatok, észrevételek

Az utolsó asztalnál vegyes témákat dobhattak be a résztvevők, amelyekről szerintük fontos lenne beszélnünk. Ilyenek voltak például az érettségi és a nyelvtanulás, nyelvvizsga kérdése, mely kikerülhetetlen, ha a középiskolásokkal foglalkozunk.

Összességében a diákok életét legjobban a digitális technika vívmányai könnyítik meg, ezeket viszont meg kell tanulniuk használni. Így mindennek az alapja az informatikai felkészítés kellene legyen, természetesen látássérült diákokra specializálva. Ha megvannak az infós alapok, onnantól jöhet sorra az elektronikus érettségi és nyelvvizsga, e-tankönyvek, laptopra jegyzetelés.

Szóba került, hogy ne csak a tanároknak, de a szülőknek is kínáljanak szemléletformáló programokat az iskolák, hogy könnyebben tudjanak segíteni látássérült gyerekeiknek a tanulásban.

Fontos lenne nagyobb hangsúlyt helyezni az érdekvédelemre, megóvni a diákokat a kirekesztéstől, zaklatástól, illetve lehetőséget biztosítani nekik, hogy tudjanak kihez fordulni, ha ilyen éri őket.

Az összegyűlt anyag jó alapot képez a tervek szerint ősszel induló online adatbázishoz, köszönjük mindenkinek, aki részt vett a közös munkában!

Az oldal tartalmát tekintve jelentős segítséggel szeretne hozzájárulni a látássérült diákok oktatásának és nevelésének segítéséhez. Ez akkor sikerülhet, ha mindenhova eljut, ahol szükség van a segítségre. A terjesztés érdekében az alkalmon az MVGYOSZ egy motiváló pályázatot hirdetett meg diákok számára. A pályázat megtekinthető a következő linken:

<http://www.mvgyosz.hu/hirek-hu/palyazat-diakoknak/>

Ádám Judit kommunikációs munkatárs